

የአንደኛ ዓመት የስራ ክንዉን ሪፖርት

በአፌዲሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ
የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ

FDRE Attorney General
Legal and Justice Affairs Advisory Council

Contact

Abadir M. Ibrahim, J.S.D.

Phone: +251 (0) 991 73 03 12

E-mail: abadir.m.ibrahim@gmail.com

Organization website: <http://ljaac.fag.gov.et>

ማጠቃለያ

---

1. መግቢያ	3
1.1 የለውጥ ሂደት ዳራ	3
1.2 ዓላማ	4
2. የትግበራ አደረጃጀትና የሰጪ ሀይል	4
3. የ1ኛ ዓመት የስራ ዝርዝርና መርህ-ግብር	5
3.1 የፍትሕ ጉዳዮች የስራ ቡድን	6
3.2 የሲቪል ማህበረሰብ የስራ ቡድን	6
3.3 የፀረ-ሽብር አዋጅ ማሻሻያ የስራ ቡድን	7
3.4 የሚድያ ህግ የስራ ቡድን	9
3.5 የዴሞክራሲ ተቋማት የስራ ቡድን	10
3.6 የሕግ አወጣጥ ሂደትና የአስተዳደር ሕግ የስራ ቡድን	11
3.7 የወንጀል ፍትሕ ሥርዓት የስራ ቡድን	12
3.8 የንግድና የፍትሕ-ብሔር ሕግ የስራ ቡድን	13
3.9 የህሕግና ተያያዥ ጉዳዮች አገልግሎት የስራ ቡድን	14
4. ተግዳሮቶች እና የቀጣይ ጊዜ ተስፋዎች	15
4.1. የሰው ሀብት	16
4.2. ቢሮና መሳሪያዎች	16
4.3. በማሻሻያ ሂደት የሚደረግ ሁሉን አቀፍ ተሳትፎ	16
4.4. ማህበረሰብ አቀፍ ንቃት ማሳደግ	17
አባሪዎች	17

1. መግቢያ

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ሀገራችን ያለችበትን የለውጥ ሂደት ውጤታማነት ለማረጋገጥ የተለያዩ የተቋማትና የሕግ ማሻሻያ ስራዎችን እየሠራ እንደሚገኝ ይታወቃል። የነዚህ ማሻሻያ ስራዎች ዓላማ ለውጡ ተቋማዊ፣ ሁሉን አቀፍና በጥናት በተደገፈ አካሄድ ተግባራዊ ተደርጎ የሕግ በላይነትና ፍትህ የሠፈነባት፣ ሰብዓዊ መብቶች የተከበሩባት፣ በዲሞክራሲያዊ አግባብ የምትመራ ሀገር መገንባት ነው። ይህን ዓላማ ለማሳካት የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ከፍተኛ ልምድና ብቃት ያላቸውን አስራ ሶስት የሕግ ባለሞያዎች ያቀፈ “የሕግና ፍትህ ጉዳዮች አማራ ጉባዔ” አቋቁሟል። አማካሪ ጉባዔው የሰብዓዊና ዲሞክራሲ መብቶችን እንዲሁም የሕግ የበላይነትን የመሳሰሉ ሕገ-መንግስታዊ መርሆዎች መሰረት በማድረግ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግን በሕግና ፍትሕ ማሻሻያ ጉዳዮች ላይ የማማከር ስልጣን የተሰጠው ሲሆን የአማካሪ ጉባዔው ስልጣንና ተግባራት በዋናነት የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-

- በዲሞክራሲያዊ አስተዳደር ተቋማት ውጤታማነት ላይ ተፅዕኖ ባላቸው ሕጎች፣ ተቋማትና አሰራሮች ላይ ጥልቅ የሆነ ጥናትና ግምገማ ማድረግ፤
- ተጠያቂነት የሰፈነበት የመንግስት አስተዳደር ለማስፈን፣ የሕግ የበላይነትን ለማረጋገጥና ሕገ-መንግስታዊ መብቶችን ሙሉ በሙሉ ለማረጋገጥ በሚደረገው ጥረት ያጋጠሙ ተግዳሮቶችን መለየት፣ ማጥናትና መሰብሰብ፤
- ሕጋዊና ተቋማዊ ችግሮችን ሊፈቱ የሚችሉ አይነታዊ(ገላጭ) የጥናት ውጤቶች ላይ መሠረት ያደረጉ የማሻሻያ ሀሳቦችን የተጠኑና በፕሮግራም የተደገፉ እዉነታ ላይ የተመሰረቱ የማሻሻያ ፓኬጆችን ለጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ማቅረብ።

አማካሪ ጉባዔው ስልጣንና ተግባሩን በሚገባ መወጣት ይችል ዘንድ የለት ከዕለት የአስተዳደር ስራ የሚያከናውን የአማካሪ ጉባዔ ፅህፈት ቤት፣ በጎ ፈቃደኞችን እና ቋሚ ባለሙያዎችን ያካተተ የስራ ቡድኖች አቋቁሟል። የጉባዔው ጽ/ቤት አስተዳደራዊና የቴክኒክ ድጋፎችን ለስራ ቡድኖች ለጉባዔው የሚሰጥ ሲሆን እያንዳንዱ የስራ ቡድን በተለያዩ ሕጎች ላይ ጥልቅ ጥናት በማድረግ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያቀርባል። ይህ ዓመታዊ ሪፖርት በፕሮግራሙ አንደኛ ዓመት ውስጥ በአማካሪ ጉባዔውና በሰሩ ባሉት የጉባዔው ጽ/ቤት እና የስራ ቡድኖች የተከናወኑ ስራዎችንና ያጋጠሙ ተግዳሮቶችን በማካተት እንደሚከተለው ቀርቧል።

1.1 የለውጥ ሂደቱ ዳራ

አሁን በኢትዮጵያ እየተካሄደ የሚገኘው የሕግና ፍትሕ ማሻሻያ ፕሮግራም ከ20ኛው ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ጀምሮ ሲካሄድ የቆየውን የሕግና ፍትሕ ማሻሻያ ተከትሎ የመጣ ነው። በዚያ ዘመን ኢትዮጵያ ሕገ-መንግስታዊና ባህላዊ የሕግ ስርቷን ለማሻሻል ወደ ተለያዩ የወጭ ሀገር የሕግ ሞዴሎች ማማተር ከመጀመሯም በተጨማሪ ዘመናዊነትንና የኢኮኖሚ ዕድገትን እዉን ለማድረግ በማሰብ ከፍተኛ የሆነ የሕግ ለውጥ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ገብታለች። በኮሚኒስታዊ ርዕዮተ ዓለም የታገዘው የደርግ መንግስት ወደ ስልጣን መምጣቱን ተከትሎ በኢትዮጵያ የነበረው የሕግና ፍትሕ ማሻሻል ሂደት ለጊዜው ተዳክሞ የቆየ

ቢሆንም ከደርግ መንግስት ወድቀት በኋላ በተለይም ደግሞ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ሕገ-መንግስት መፅደቁን ተከትሎ ከፍተኛ የሕግ ማሻሻያዎች ተደርጓል።

ይሁን እንጂ ቀድሞ ሲደረጉ የነበሩት የሕግና ፍትሕ ሥርዓት የማሻሻል ጥረቶች በአጠቃላይ በቴክኒክ ረገድ ጥሩ የሚባሉ ቢሆኑም በየጊዜው በነበሩ አፋኝ የመንግስታት ፖሊሲዎች ምክንያት የታለመላቸውን አላማ ሳያሳኩ ቀርተዋል። ይሁን እንጂ ጠቅላይ ሚኒስቴር ዶ/ር አብይ አህመድ በሚያዝያ 2010ዓ.ም ወደ ስልጣን ከመጡ በኋላ መንግስታቸው በቀደመው ጊዜ ለተፈፀሙ የሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ የሙብት ጥሰቶች ይቅርታ በመጠየቅ፣ በሽታዎች የሚቆጠሩ እስረኞችን በይቅርታና ምህረት በመልቀቅ፣ በመገናኛ ብዙሃንና በበይነመረብ ላይ የነበሩ ገደቦችን በማንሳት፣ በሽብርተኝነት የተፈረጁ የፖለቲካ ድርጅቶችን ከሽብርተኝነት መዝገብ በማወጣት እንዲሁም በስደት የነበሩ ጋዜጠኞች፣ የማህበረሰብ አንቂዎችና የመገናኛ ብዙሃን ተቋማት ወደ ሀገራቸው እንዲገቡ በመፍቀድ አፋጣኝ የአጭር ጊዜ የመፍትሄ እርምጃዎችን ወስደዋል። መንግስት እንደ መካከለኛ ጊዜ ዕቅድ አፋኝና ለሰብዓዊ፣ ዲሞክራሲያዊ እና ሕገ-መንግስታዊ መብቶች መከበር እንቅፋት የሆኑ እንደ ፀረ ሽብር፣ የመገናኛ ብዙሃን እና የሲቪል ማህበረሰብ ሕጎችን ጨምሮ ለማሻሻል ቃል መግባቱ ይታወሳል።

ለዲሞክራሲያዊነትና ሰብዓዊ መብቶች መከበር ትኩረት ከሰጠው አዲስ ፖለቲካዊ ነፃነት ጋር ተያይዞ አሁን እየተካሄደ የሚገኘው የሕግና ፍትሕ ሥርዓት ማሻሻል ሂደት ትኩረቱን በእነዚህ አዳዲስ የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ አድርጓል። በተመሳሳይ መንግስት ይህ የሕግና ፍትሕ ማሻሻያ ሂደት የተለያዩ የሕግ ባለሙያዎችንና የሚመለከታቸውን አካላት በማሳተፍ ነፃና ተቋማዊ በሆነ መልኩ እንዲከናወን ወስኗል።

ከላይ የተጠቀሱትን የመንግስት የትኩረት አቅጣጫዎች እውን ለማድረግ በማሰብ የማሻሻያ ሂደቱን በነፃነት የሚመራ የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ተቋቁሟል። አማካሪ ጉባዔው ከፖለቲካዊ ፍላጎት ይልቅ ነፃነትን፣ ሙያን፣ ስነ-ምግባርንና የአባላቱን አእምሮ መሠረት በማድረግ በማሻሻያ ሂደቱ ውስጥ የመሪነት ሚና ይጫወታል። አማካሪ ጉባዔው የተቋቋመበትና የተዋቀረበት መንገድ በማሻሻያ ሂደቱ በኢትዮጵያና በወጭ ሀገር የሚገኝን ልምድና እውቀት በመጠቀም በስምንት የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ መንግስትን ለማማከር ያለመ ነው።

1.2 ዓላማ

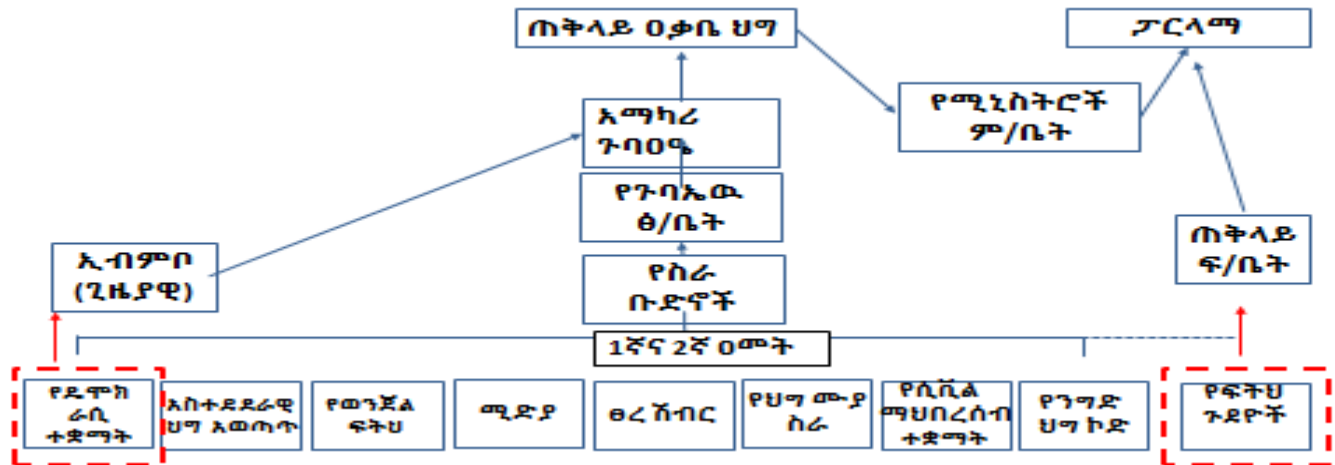
የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ዋና ዓላማ የኢትዮጵያ መንግስት ፍትሕን ለማሻሻል፣ የሕግ የበላይነትን ለማስከበር፣ ሰብዓዊ መብቶችን ለመጠበቅና እውነተኛ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሀገር ለመገንባት የሚያደርገውን ጥረት ወጤታማ በሆነ መልኩ ማማከር ነው።

2. የትግበራ አደረጃጀትና የሰው ሀይል

አካሪ ጉባዔው በመመሪያ ቁጥር 24/2010(አባሪ 2) መሠረት የተመሰረተ ሲሆን በኢትዮጵያ እየተካሄደ የሚገኘው የሕግና ፍትሕ ማሻሻል ሂደት አጠቃላይ አቅጣጫ ምን መሆን እንዳለበት መንግስትን የማማከር ኃላፊነት የተጣለበት ተቋም ነው። የአማካሪ ጉባዔው ወሳኔዎችና የወሳኔ ሀሳቦች አስገዳጅነት ባይኖራቸውም እንኳን ጉባዔው የሚሰጣቸው የፖሊሲ አቅጣጫዎች

ትልቅ ቦታ የሚሰጣቸውና በአጠቃላይ ተቀባይነት የሚያገኙ ናቸው። የአማካሪ ጉባኤውና የጉባኤው ፅ/ቤት እንዲሁም ሌሎች በስሩ የተቋቋሙ ተቋማት አወቃቀር፣ ተግባር፣ ስልጣን እና ኃላፊነት በማቋቋሚያ መመሪያውና(አባሪ 2) በአባሪ 3 በተቀመጡት ደንብና ሥርዓት መሠረት ተዘርዘር ይገኛል። አሁን እየሰሩ የሚገኙና የቀድሞ የጉባኤው አባላት አጭር የህይወት ታሪክ ከዚህ ሪፖርት ጋር በአባሪ አንድ ተያይዟል።

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባኤ ተቋማዊ አወቃቀር ከዚህ በታች በሚታየው ስዕላዊ መግለጫ ቀርቧል፡-

3. የ1ኛ ዓመት የስራ ዝርዝርና መርህ-ግብር

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባኤው በመጀመሪያው የስራ ዘመን የስራ ትግበራ መዋቅር መዘርጋት፣ መዋቅሩን በተወዳዳሪ ሰራተኞች ማደራጀት፣ ፍጥነት ካርታ ማዘጋጀት፣ የስራ ቡድኖችን ማዋቀር፣ የጽ/ቤቱን እንዲሁም የጉባኤውን ስራ የማስጀመር ተግባራት ላይ ትኩረት ሰጥቶ ሰርቷል። በጉባኤው እና በጽ/ቤቱና ተነሳሽነት የሚከተሉትን ተግባራት ተከናወኗል፡-

- የስራ ቡድኖችንና የጽ/ቤቱን አባላት የመለመለ ሲሆን በቀጣይም እንዳስፈላጊነቱ ተመሳሳይ ስራ ያከናውናል፤
- የጥናት ቡድኖችን የስራ አጀማመር ሪፖርት ተቀብሎ ገምግሟል፤፤
- ድረ-ገፅ፣ ኢሜል እና ድራይቭ አካውንቶች ከፍቷል፤
- ለአማካሪ ጉባኤው የቀጥታ ድምፅ መስጫ ስድስት ዘርግቷል፣ የስራ ቡድኖች የሥነ-ምግባር ደንብ በማዘጋጀት አፅድቋል፤
- አማካሪ ጉባኤው የሚመራበትን ውስጠ ደንብ አፅድቆ ተግባራዊ አድርጓል፤
- በተጨማሪም ጉባኤው የማሻሻያ ሥራውን የሚመራበት፣ አጠቃላይ ዓላማውንና የትኩረት አቅጣጫውን የሚያሳይ ፍጥ ካርታ አዘጋጅቶ አፅድቋል፤
- የህዝብ ተሳትፎ ስትራቴጂ ስነድ ተዘጋጅቶ በስራ ላይ ውሏል፤
- የጉባኤው ጽ/ቤት የበዝሃነትና አካታችነት ፖሊሲ አዘጋጅቷል፤
- የጉባኤው ጽ/ቤት ሚስጥር ጠባቂነትና መረጃ ያለማወጣት ፖሊሲ አዘጋጅቷል፤
- የገንዘብ ድጋፍና ወይም ሌሎች ትብብሮችን ዓለማዊ ተቋማት አግኝቷል፤

- አስፈላጊ በሆነ ጊዜ በገንዘብ ድጋፍና በአጋር ድርጅቶች ትብብር በመታገዝ በየዘርፉ የሀገር ውስጥና ዓለም አቀፍ ባለሙያዎችን ቀጥሯል።

የስራ ቡድኖች መቋቋማቸውን ተከትሎ የአማካሪ ጉባዔዎች አቅም በከፍተኛ ሁኔታ ጨምሯል። ይኸውም 143(አንድ መቶ አርባ ሦስት) የረጅም ጊዜ በጎ ፈቃደኞች፣ 8(ስምንት) የሙሉ ጊዜ ተቀጣሪዎች፣ 13(አስራ ሦስት) የሀገር ውስጥና የውጭ የአጭር ጊዜ አማካሪዎች በአማካሪ ጉባዔዎች ስር እየሰሩ ይገኛሉ። ተቋሙን በሰው ኃይል የማደራጀት ስራው እንደቀጠለ ሲሆን አማካሪ ጉባዔዎች በመጀመሪያ ዓመት የስራ ዘመኑ(በኢትዮጵያ አቆጣጠር 2011 ዓ/ም) ያለጉባዔዎች ተሳትፎ የማይታሰቡ ሕጋዊና ተቋማዊ ለውጦችን ለማሳካት ተቃርቧል። በዕቅዱ መሠረት አማካሪ ጉባዔዎች ከሕግ ማውጣት ሂደት፣ ከፍትሕ ሥርዓት፣ ከወንጀል ፍትሕ ሥርዓት፣ ከፍትሕ-ሰነድና አስተዳደር ሕግ ፍትሕ ሥርዓት እና ከዴሞክራሲያዊ ተቋማት ንዑስ መርህ-ግብሮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ ሕጎችን የማውጣትና ተቋማዊ ለውጥ ላይ ትኩረቱን አድርጎ ሰርቷል። በመጀመሪያዎቹ ዓመት መርህ ግብር አማካሪ ጉባዔዎች ያከናወናቸው ዋና ዋና ተግባራት እንደሚከተለው ይቀርባል።

3.1 የፍትሕ ጉዳዮች የስራ ቡድን

በአማካሪ ጉባዔው የተቋቋመው የዳኝነት ጉዳዮች የጥናት ቡድን ስራውን የዳኝነት አካላት ነፃነትን በተመለከተ ጥያቄ በማያስነሳ መንገድ ተግባራዊ ማድረግ ይችላል ዘንድ ከአዲሶቹ የጠቅላይ ፍርድ ቤት አመራሮች ጋር በተደረገ ምክክር በጠቅላይ ፍርድ ቤት ስር መልሶ እንዲቋቋምና ስራውን እንዲሠራ ተደርጓል።

3.2 የሲቪል ማህበረሰብ የስራ ቡድን

አማካሪ ጉባዔው ያቋቋመው የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች የሕግ ማዕቀፍ የሥራ ቡድን በሥራ ላይ የነበረውን “የቡጎ አድራጎችና የማህበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001” ለማሻሻል የሚያስችል ፈጣን የዳሰሳ ጥናት በማድረግ የሕግና ተቋማዊ የማሻሻያ ምክረ-ሀሳቦችን እንዲያቀርብ ኃላፊነት ተጥሎበታል። የሲቪል ማህበረሰብ የስራ ቡድን አባላት ባብዛኛው ከሲቪል ማህበረሰብ ዘርፍ የተወጣጡ ሲሆን የሕግ ባለሙያዎችን፣ ሙሉ-ራን፣ የሲቪል ማህበረሰብ መሪዎች እንዲሁም ዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብት ተቋማት የተካተቱበት ነው።

የሲቪል ማህበረሰብ ሕግ ማሻሻያ መርህ-ግብር አማካሪ ጉባዔዎች ከዴሞክራሲ ሰብዓዊ መብት ጋር ተያያዥ የሆኑ ኃላፊነቶቹን ለመወጣት ዓይነተኛ ሚና የሚጫወት በመሆኑ ከፍተኛ ትኩረት ተሰጥቶ ተሰርቶበታል። የስራ ቡድኑ የአዋጁን አተገባበርና ተያያዥ ጉዳዮችን የሚዳስስ ጥናት አካሂዶ፤ በጥናቱ ግኝት መሠረት ባቀረበው ምክረ ሃሳብ አዲስ የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች ሕግ ረቂቅ ተዘጋጅቶ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ አዋጅ ቁጥር 1113/2011 ሆኖ ፀድቋል ። በዚህ ሂደት የጥናት ቡድኑ በመላው ሃገሪቱ የተለያዩ ባለድርሻ አካላትን ያወያየ ሲሆን ሕጉ የመደራጀት መብትን የተመለከቱ ዓለም ዓቀፍና አህጉራዊ፣ እንዲሁም ሕገ-መንግስታዊ መርሆዎችን ባገናዘበ መልኩ ተዘጋጅቷል።

ሂደት I – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት

የስራ ቡድኑ የዳሰሳ ጥናት ጀመረ	ሰኔ 25.2010	የስራ ቡድኑ
የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔ ወጣ	ነሀሴ22.2010	የስራ-ቡድኑ፣ፅ/ቤቱ
አማካሪ ጉባዔው ሪፖርቱን የገመገመበትና ቀጣይ ሂደቶችን አጸደቀ	ነሀሴ25.2010	ጉባዔውና ፅ/ቤቱ

ሂደት II – ሕግ ማርቀቅ

የሚመለከታቸው አካላት ወይም ከሲቪል ማህበረሰብ ተቆጣጣሪ ኤጀንሲ ጋር ተደርጓል።	ህዳር. 2011	የስራ ቡድኑ፣ፅ/ቤቱ
በረቂቅ አዋጁ ላይ በዘጠኙ ክልሎችና በሁለቱ ከተማ አስተዳደሮች የህዝብ ወይም ተደርጓል።	ነሀሴ27-ጳጉሜ5.2010	· የስራ-ቡድኑ፣ፅ/ቤቱ
ረቂቅ የሲቪል ማህበራት አዋጅ ለአማካሪ ጉባዔ ወጣ ሆኖአል።	...	
አማካሪ ጉባዔው ረቂቅ አዋጁን ገምግሞ ትችቶችንና በየመፍተህ ሃሳቦችን በመጨመር ገቢ አደረገ።	ታህሳስ 2011	አማካሪ ጉባዔው

ሂደት III – የሕግ ማወጣት ሂደቱን መደገፍ

ረቂቅ ሕግ ለህዝብ ተወካዮች ምክርቤት ለወይም ቀረበ።	ጥር17. 2011	የስራ ቡድኑ
አንግሊዘኛው ትርጓሜ ከአማርኛው ጋር ተመሳሳይ መሆኑን ለማረጋገጥ ግምገማ ተደርጓል።	መጋቢት6-9.2011	የስራ ቡድኑና የሲቪል ማህበራት ኤጀንሲ
የሲቪል ማህበራት አዋጅ ቁጥር 1113/2011 ፀድቆ የሲቪል ማህበር ተቋማት ኤጀንሲ ተመሰረተ።	መጋቢት3. 2011	የህዝብ ተወካዮች ምክርቤት

ሂደት IV – አፈፃፀም፣ ድጋፍና ግምገማ

የኤጀንሲው የአፈፃፀም እቅድ ሰነድ የማዘጋጀት ሂደት ተጠናቋል።	መጋቢት 16. 2011	የሲቪል ማህበራት ኤጀንሲና ፅ/ቤቱ
ደንቦችንና መመሪያዎችን ለማርቀቅ የሚያገዝ የሀገር ውስጥ ባለሙያ ለ30 ቀን ተቀጥሯል።	ሚያዝያ 7. 2011	የሲቪል ማህበር ተቋማት ኤጀንሲ ፅ/ቤቱ
ደንቡን ለማርቀቅ ለኤጀንሲው ድጋፍ ተደርጓል።	ከግንቦት1-23.2011	
በረቂቅ ደንቡ ላይ የምክክር ፎረም ተካሂዷል።	ግንቦት 8.2011	የሲቪል ማህበራት ኤጀንሲና ፅ/ቤቱ
ረቂቅ ደንቡ ለጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ገቢ ተደርጓል።	ሰኔ13.2011	የሲቪል ማህበራት ኤጀንሲና ፅ/ቤቱ

3.3 የፀረ-ሽብር አዋጅ ማሻሻያ የስራ ቡድን

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ የፀረ ሽብር አዋጅ የስራ ቡድን ያደራጀ ሲሆን ይህ የስራ ቡድን በስራ ላይ ያለውን የፀረ-ሽብር አዋጅ ቁጥር 652/2001 ይዘትና አተገባበር በማጥናት ሕጋዊና ተቋማዊ የማሻሻያ ሃሳቦችን በአጭር ጊዜ እንዲያቀርብ ታላላቅ ተጥሎታል። የስራ ቡድኑ አባላት የታወቁ የሽብር ወንጀል ተጠርጣሪዎች ተከላካይ ጠበቆችን፣ የዩኒቨርሲቲ መምህራን፣ የዘርፉ ሙሁራንን እና የጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ የሕግ ማርቀቅ ባለሙያዎችን ያካተተ ነው።

በስራ ላይ ያለው የፀረ-ሽብር አዋጅ በኢትዮጵያ ለተደረጉ የሰባዊ መብት ጥሰቶች መሰረታዊ ምክንያት ተደርጎ በመወሰዱ የዚህ አዋጅ ማሻሻያ መርሀ-ግብር ከፍተኛ ትኩረት ተሰጥቶታል። የስራ ቡድኑ የፀረ- ሽብር አዋጁን እና አዋጁ በስራ ላይ የዋለበትን መንገድ የሚገመገም ጥናት አካሄደ፤ በጥናቱ መሰረት የመጨረሻ ረቂቅ አዋጅ ተዘጋጅቷል። ረቂቅ አዋጁ ቀድሞ ለሰባዊ መብት ጥሰት ምክንያት የነበረውን ልዩ የምርመራ ሂደት በማስቀረት በመደበኛው የወንጀል ሕገ ምርመራ ሂደት እንዲሆን ከማድረጉም ባሻገር በሽብርተኝነት በመፈረጅ ሂደት ውስጥ ሊደረጉ የሚገቡ ቅድመ ሁኔታዎችን በጥልቀት አካቷል። በጥናቱ ሂደት የሥራ ቡድኑ ተከታታይ የባለድርሻ አካላት የውይይት መድረኮችን አካሂዷል።

የተከናወኑ ስራዎች **ቀን** **ተግባሪ**

ሂደት I – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት

የስራ ቡድኑ የዳሰሳ ጥናት ማድረግ ጀመረ	ሰኔ, 2010	የስራ ቡድኑ
በዳሰሳ ጥናቱ ላይ ከዳኞች፣ ዐ/ሀጎችና ጠበቆች ጋር የሚመለከታቸው አካላት ውይይት ተደርጓል	.....	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤት
ከፖለቲካ ፓርቲዎችና የፖለቲካ አንቁዎች ጋር የህዝብ ውይይት ተደርጓል	.....	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤት
የዳሰሳ ጥናቱ ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔ ወጣ ሆኗል	ሀምሌ20 10	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤት

ሂደት II – ሕግ ማርቀቅ

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ መደበኛ ስብሰባ በፀረ-ሽብር ሕግ ረቂቅ ላይ ውይይት አካሂዷል	ኅዳር 28 2011	
ከፖለቲካ ፓርቲዎች፣ ከመገናኛ ብዙሃን ተቋማት እና ሌሎች የመንግስት ተቋማት ጋር የአንድ ቀን ህዝባዊ ውይይት በአዲስ አበባ ተካሂዷል።	የካቲት21 2011	ፅ/ቤቱና የስራ ቡድኑ
ከሰብዓዊ መብት የሕግ ባለሙያዎች፣ ከሰብዓዊ መብት ተቋማት፣ ከቀይ መስቀል ማህበር እና በዉጭ ሀገር ከሚገኙ የሰብዓዊ መብት ተማሪዎች በረቂቅ ላይ ትችት ተቀብሏል	.....	ጽ/ቤቱ
ረቂቅ የፀረ-ሽብር አዋጁን ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ አስረክቧል	.....	ፅ/ቤቱና አማካሪ ጉባዔዉ

ሂደት III – የሕግ ማዉጣት ሂደቱን መደገፍ

ረቂቅ ሽብርተኝነት-መከላከልና መቆጣጠር አዋጁ ወደ እንግሊዝኛ ተተርጉሟል	መጋ24 2011	ፅ/ቤቱ
ረቂቁን በማጥራት ሂደት ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ድጋፍ አድርጓል	ሚያ 11, 2011	የስራ ቡድኑ/

ረቂቅ ሕጉን በማቅረብ ሂደት ላይ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ድጋፍ አድርጓል

ግን 11፣
2011 ፡፡ ፅ.ቤቱ
ቡድኑ/ጽ.
ቤቱ

ረቂቅ ሕጉን ለህዝብ ተወካዮች ምክርቤት በማቅረብ ሂደት ላይ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ድጋፍ አድርጓል

ሰኔ 11
2011 ፡፡ ፅ.ቤቱ
ቡድኑ/ፅቤ
ቱ

3.4 የሚድያ ህግ የስራ ቡድን

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ የመገናኛ ብዙሃን ሕግ የስራ ቡድን በነሀሴ 2011 ዓ/ም ያቋቋመ ሲሆን ይህ የስራ ቡድን በኢትዮጵያ የመገናኛ ብዙሃን ሕግ ላይ ሕጋዊና ተቋማዊ ጥናት በማድረግ የሚድያ ዘርፉ ውስጥ ስር-ነቀል ሽግግር ሊያመጣ የሚያስችል ምክረ ሀሳብ እንዲያቀርብ ኃላፊነት ተጥሎበታል። የስራ ቡድኑ በዋናነት የመገናኛ ብዙሃን፣ የመረጃ ነፃነት፣ የብሮድካስት፣ የኮምፒዩተር ወንጀሎችና ሌሎች ሀሳብን በነፃ ከመግለፅ ጋር የተያያዙ ሕጎች ያለባቸውን ክፍተት በመገምገም ምክረ ሀሳብ የማቅረብ ኃላፊነት ተጥሎበታል። በጥናት ላይ የተመሠረተ ምክረ ሀሳብ ከማቅረብ ባሻገር ተደራሽና የጎለበተ የመገናኛ ብዙሃን ዘርፍ የሚፈጥሩ የመገናኛ ብዙሃን ሕጎች እንዲያረቅ ኃላፊነት ተሰጥቶታል። ይህ የስራ ቡድን ከሕግ ባለሙያዎች፣ ጋዜጠኞች፣ የመገናኛ ብዙሃን ባለቤቶች እና የጾታ ባለሙያዎች የተወጣጡ አባላትን በማካተት የተቋቋመ ቡድን ነው።

የመገናኛ ብዙሃን ሕግ የስራ ቡድን አማካሪ ጉባዔው በመጀመሪያ ካቋቋማቸው የስራ ቡድኖች መካከል አንዱ ቢሆንም የመገናኛ ብዙሃን ዘርፉ በሚያጋጥሙት ሕጋዊና ተግባራዊ ተግዳሮቶች እንዲሁም በጉዳዩ ስፋትና ጥልቀት ምክንያት የተጠበቀውን ያህል መሄድ አልቻለም። ሀሳብን በነፃነት የመግለፅና የመገናኛ ብዙሃን ነፃነት በኢትዮጵያ ከዓለም በጣም ዝቅተኛ ከሚባሉት ሀገራት መካከል ሲሆን እ.ኤ.አ በ2018 በተካሄደው የድንበር የለሽ ሪፖርቶች ሪፖርት ከጠቅላላ 180 ሀገሮች 150ኛ ደረጃ ላይ ተቀምጧል። ይህን ተከትሎም የኢትዮጵያ የመገናኛ ብዙሃን ዘርፍ በአፍሪካ ደረጃም ቢሆን ዝቅተኛ ሲሆን ያሉት አብዛኞቹ ሚድያዎችም በመንግስት ቁጥጥር ስር ናቸው። ችግሩን ከስሩ ለመፍታት የስራ ቡድኑ የመገናኛ ብዙሃን ዘርፉን ያቀጨጨፎ ሕጋዊ፣ አስተዳደራዊና ፖለቲካዊ ርምጃዎች ለማጥናት ከፍተኛ ሰነዶችን መርምሯል። የስራ ቡድኑ የማሻሻያ ትኩረቱን እንዳስፈላጊነታቸው በቅደም ተከተል በመገናኛ ብዙሃን፣ ብሮድካስት፣ በመረጃ ነፃነት እና የኮምፒዩተር ወንጀል ሕጎች ላይ አድርጓ እየሰራ ይገኛል።

የተሰሩ ስራዎች	ቀን	ተግባሪ
-----------	----	------

የተሰሩ ስራዎች	ቀን	ተግባሪ
ሂደት 1 – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት		
የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔው ቀርቧል።	ጥቅምት 26-28.2011	የስራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ
የመጀመሪያ የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔው ገቢ ሆኗል።	ኅዳር 29.2011	የስራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ የስራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ
በረቂቅ የዳሰሳ ጥናቱ ላይ ሁለት የባለድርሻ አካላት ወይይቶች ተካሂዷል።	የካቲት 8.2011	
በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ በካፒታል ሆቴል 2ተኛ የባለድርሻ አካላት ወይይት ተካሂዷል።	ኅዳር 29.2011	የስራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ

የሰራ ቡድኑ “መነሻና መዳረሻ፤ የመገናኛ ብዙሃን ሚና ለዴሞክራሲ ግንባታ” የተሰኘ ኮንፍረንስ በሂልተን ሆቴል አዘጋጅቶ አቅርቧል።	የካቲት 21 2011	የሰራ ቡድኑ
የመነሻ ግንቶችን ለማብራራትና ግብዓት ለመሰብሰብ ከተለያዩ የመገናኛ ብዙሃን ባለሙያዎች ጋር ወይይት ተደርጓል።	መጋቢት7.2011	የሰራ ቡድኑ/ፅ.ቤቱ
ሁለተኛው የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔው ገቢ ሆኗል።	መጋቢት21.2011	ፅ.ቤቱ
አማካሪ ጉባዔው ሙሉ የዳሰሳ ጥናትና የፀደቀ የፖሊሲ የመፍትሄ አቅጣጫ እንዲኖር ሀሳብ አቅርቧል።	መጋቢት27.2011	የሰራ ቡድኑ/ፅ.ቤቱ

ሂደት II –ሕግ ማርቀቅ

የተለያዩ አሥተያዮቶች ከአማካሪ ጉባዔውና ከህዝብ ወይይቶች እየመጡ በነበረበት ተመሳሳይ ጊዜ የማርቀቅ ስራውን ጀምሯል።	የካቲት13.2011	የሰራ ቡድኑ
የመገናኛ ብዙሃን፣ የኮምፒተር ወንጀል እና መረጃ የማግኘት ሙብት ሕግን የማርቀቅ ሂደቱን ለመደገፍ ሦስት የሀገር ወሥጥ ባለሙያዎች ለ30 ቀን ተቀጥረዋል።	ግንቦት7.2011	ፅ/ቤቱ
በረቂቅ የመገናኛ ብዙሃን ሕጉ ላይ ወሳኝ ነጥቦች ላይ ለመወያየት በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ሰብዓዊ መብቶች ማዕከል የባለሙያዎችና የሚመለከታቸው አካላት ሰብሰባ ተደርጓል።	ሚያዝያ26.2011	የሰራ ቡድኑ
ረቂቅ የመገናኛ ብዙሃን ሕጉ ለአማካሪ ጉባዔው ደርሶት ተወያይቶ አቅጣጫዎችን አስቀምጧል።	ግንቦት9-23.2011	ጉባዔው፣የሰራ ቡድኑ፣ፅ/ቤቱ
የመጀመሪያ ደረጃ የማርቀቅ ሂደቱ ተጠናቀቀ።		

40 ከሚሆኑ ከመገናኛ ብዙሃን አካላት ተዋናዮች ጋር የባለድርሻ አካላት ወይይት ተደርጓል።	ግንቦት25.2011	የሰራ ቡድኑ
ከሲቪል ማህበረሰብ አባላትና ከህዝብ ጋር በረቂቅ የሚደያ ሕጉ ላይ የህዝብ ወይይት ተካሂዷል።	ግንቦት30- ሰኔ2.2011	የሰራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ

በረቂቅ የሚደያ ሕጉ ላይ ከብሮድካስትና ህትመት ሚደያዎች ጋር የህዝብ ወይይት ተካሂዷል።	ሰኔ15.2011	የሰራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ
	ሰኔ22.2011	የሰራ-ቡድኑና ፅ/ቤቱ

በረቂቅ የሚደያ ሕጉ ላይ በመቀሌ፣በባህርዳር፣በሐዋሳና በድሬ ዳዋ የህዝብ ወይይት ተካሂዷል።	ሰኔ28- ሰኔ30.2011	የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
የሲቪል ማህበረሰብ አካላትንና የፖለቲካ ፓርቲዎች ጨምሮ ሰፊ የህዝብ ወይይት ተደርጓል።	ሆምሌ8.2011	የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
የመጨረሻ የባለድርሻ አካላት ወይይት 40 ከሚሆኑ የሚደያ ኢንዱስትሪ ተዋናዮች ጋር ተደርጓል።		
ረቂቅ የሚደያ ሕጉ ለዓለም ዓቀፍ ገምጋሚ ባለሙያዎች ወደ እንግሊዝኛ እየተተረጎመ ነው።	ሆምሌ12- 13.2011	
የማርቀቅ ሂደቱ እንደቀጠለ ነው።		

3.5 የዴሞክራሲ ተቋማት የሰራ ቡድን

በዘርፉ ከፍተኛ ልምድ ያላቸው 12 አባላትን ያካተተው የዴሞክራሲ ተቋማት የሰራ ቡድን በምርጫ ሕጎችና ተቋማት፣ በሰብዓዊ መብት ኮሚሽን፣በህዝብ እምባ ጠባቂ ተቋም፣በፌዴሬሽን ም/ቤትና በሕገ-መንግስት ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ላይ ህጋዊና ተቋማዊ የዳሰሳ ጥናት በማድረግ ምክረ ሀሳቦች እንዲያቀርብ ስልጣን ተሰጥቶታል።የሰራ ቡድኑ ስልጣን ሰፊ ቢሆንም እንኳን መጭወን የ2012 ሀገራዊ ምርጫ ተከትሎ በአማካሪ ጉባዔው በተሰጠው አቅጣጫ መሰረት ምርጫ ነክ በሆኑ ሕጎች ላይ ትኩረት አድርጎ እየሰራ ይገኛል። ስለሆነም የሰራ ቡድኑ ጤናማ የምርጫ ሥርዓት ለመፍጠር የሚያስችሉ ማለትም የኢትዮጵያን ምርጫ ቦርድን መልሶ ማቋቋም፣ የምርጫ ቁጥጥር፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች የሥነ-ምግባር ደንብ እና የፖለቲካ

ፓርቲዎች ምዝገባ ሕጎች ዙሪያ እየሰራ ይገኛል። ቅድሚያ ከተሰጣቸው ምርጫ ነክ ሕግ ማሻሻያዎች አኳያ የሰራ ቡድኑ መቀመጫ ወደ የኢትዮጵያ ምርጫ ቦርድ የተዛወረ ቢሆንም የማሻሻያ ሂደቱ ከአማካሪ ጉባዔው ጋር የተቆራኘ ነው።

የተሰሩ ስራዎች	ቀን	ተግባሪ
-----------	----	------

ሂደት I – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት

ይህ የሰራ ቡድን በምርጫ ሕግ ቁጥር532/2000፣ በፖለቲካ ፓርቲዎች የሥነ-ምግባር ደንብና የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ ላይ ጥናት በማድረግ ለአማካሪ ጉባዔው አስገብቷል ከሚመለከታቸው የብሄራዊ ምርጫ ቦርድ አካላት ጋር በብሄራዊ ምርጫ ቦርድ ዋና መ/ቤት ወይይት አካሂዷል።		የሰራ ቡድኑ የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ ጥቅምት6.2011
--	--	--

በዳሰሳ ጥናቱ ላይ ከፖለቲካ ፓርቲዎችና ሌሎች የሚመለከታቸው አካላት ጋር በኢንተርኔትና በጽሑፍ ሆኖ ወይይት ተደርጓል።	ኅዳር13.2011	የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
--	------------	---------------

ሂደት II ሕግ ማርቀቅ

የሕግ ማርቀቅ ስራው ተጀምሯል። የኢትዮጵያ ብሄራዊ ምርጫ ቦርድን መልሶ ለማደራጀት በወጣው ረቂቅ አዋጅ ላይ ከፖለቲካ ፓርቲዎችና ሌሎች አካላት ጋር በአሊሊ ሆኖ ወይይት አካሂዷል። በፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ፣ በፖለቲካ ፓርቲዎች የሥነ-ምግባር ደንብና በምርጫ ሥርዓት ላይ በቀረቡ የዳሰሳ ጥናቶች ዙሪያ ከፖለቲካ ፓርቲዎችና ከማህበረሰብ አንቀጣጣሪዎች ጋር ወይይት ተደርጓል። ከዓለም አቀፍ የምርጫ ባለሙያዎች ጋር በማሪዮት ሆኖ ወይይት ተደርጓል።	ታኅሳስ 10.2011 ጥር1.2011	የሰራ ቡድኑ የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ የሰራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
--	-----------------------------	---

የሙሉ ሰዓት አማካሪ ተቀጥሯል።

...

ሂደት III – የሕግ ማወጣት ሂደቱን መደገፍ

የሰራ ቡድኑ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ምርጫ ቦርድን መልሶ ለማቋቋም የወጣውን ረቂቅ አዋጅ ለህዝብ ተወካዮች እና ለሚኒስትሮች ም/ቤት በማቅረብ ሂደት ወስጥ በም/ቤቶች ፊት በመቅረብ ረቂቅ አዋጁን ተከላክሏል።

3.6 የሕግ አወጣጥ ሂደትና የአስተዳደር ሕግ የሰራ ቡድን

የሕግ አወጣጥ ሂደትና የአስተዳደር ሕግ የሰራ ቡድን የዓለም ባንክ “የቁጥጥር ፖሊሲና የአፈፃፀም ክለሳ(ቁፖአክ)” በሚል ርዕስ ባካሄደው ጥናት ባቀረበው ምክረ ሀሳብ መሰረት ነው። የቁፖአክ ዓላማ የቁጥጥር ፖሊሲዎች፣ ተቋማትና የአፈፃፀም ዘዴዎች በመለየትና በመከለስ የተሻሉ የአመራር ፖሊሲዎችን እውን ማድረግ እንደሚቻል ማሳየት ነው። አንደኛው የጥናቱ ግኝት በሕግ አወጣጥና ትግበራ ሂደት የሚታዩ ሕጎችን በንዑስ ሕጎች በየፈርጁ ከፋፍሎ በማወጣትና በመፈፀም ሂደት ወስጥ ያለውን ክፍተት ማሳየት ነው። በዚህም መሰረት ጥናቱ የተሸለ የአስተዳደራዊ ሕግ አወጣጥና አፈፃፀም ቅድመ ሁኔታዎችና ሥነ-ሥርዓቶች በተግባር ማዋል የሚያስችለውን የአስተዳደር ሥርዓት ኮድ አስፈላጊነት በምክረ-ሀሳብነት አቅርቧል። በተጨማሪም የዚህ ንዑስ-መርሐግብር ዓላማ ሕጎቻችንን ህዝብ አሳታፊና ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ በይዘትም ይሁን በመሠረት ጥራታቸውን የጠበቁ ሆነው እንዲወጡ ማድረግ ነው።

በዚህም መሰረት የስራ ቡድኑ ያለውን ረቂቅ የአስተዳደር ሥነ-ሥርዓት አዋጅ በማጥናት ጥራቱን እንዲያሻሽል ኃላፊነት ተጥሎበታል። በተጨማሪም የሕግ አወጣጥ ሂደቶችን በመገምገም የኢትዮጵያ ዋና ዋና ሕጎች ከሕገ-መንግስቱና ከዓለም-ዓቀፍ ስምምነቶች ጋር የተጣጣሙ እንዲሆኑ የሚያስችል የሕግ አወጣጥ መንገዶችን የማምጣት ኃላፊነት ተጥሎበታል። በተለያዩ አካላት የተዘጋጁ ረቂቅ የአስተዳደር ሥነ-ሥርዓት ሕጎች መኖራቸውን ተከትሎ የስራ ቡድኑ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ በ2009 ዓ/ም ያዘጋጀውን ረቂቅ የአስተዳደር አዋጅ አሻሽሎ እንዲያቀርብ ተወስኗል።

የተሰሩ ስራዎች	ቀን	ተግባሪ
ሂደት I –የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት የስራ ቡድኑ የትግበራ ዕቅድ አዘጋጅቶ ለአማካሪ ጉባኤ አስረክቧል።	ጥቅምት22.2011	የስራ ቡድኑ
ሂደት II –ህግ ማርቀቅ የነበረውን የፌዴራል የአስተዳደር ሕግ አዋጅ እንደገና አርቅቋል።	ከጥር- ሚያዝያ.2011	የስራ ቡድኑ
በረቂቅ ላይ ወይይት ተካሂዷል።	ከመጋቢት28- 30.2011	የስራ ቡድኑ
አማካሪ ጉባኤው በረቂቅ ላይ ተወያይቷል።	ሰኔ14.2011	የስራ ቡድኑ

3.7 የወንጀል ፍትሕ ሥርዓት የስራ ቡድን

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባኤ የወንጀል ፍትሕ ሥርዓት የስራ ቡድንን አጠቃላይ የኢትዮጵያን የወንጀል ፍትሕ ሥርዓት በማጥናት የማሻሻያ ምክረ ሀሳብ እንዲያቀርብ አቋቁሟል።የስራ ቡድኑ 21 የዘርፉ ባለሙያዎችን በማካተት ነሃሴ 9 ቀን 2011 ዓ.ም የተቋቋመ ሲሆን በተመሳሳይ ቀን ስራውን ጀምሯል። የስራ ቡድኑ ከምስረታው ጀምሮ በወንጀል ፍትሕ ሥርዓት ዙሪያ ጥቅል የመነሻ ጥናት ሲያዘጋጅ ቆይቷል።የጥናት ቡድኑ በኢትዮጵያ የወንጀል የፍትሕ ሥርዓት ሁኔታ ላይ ጥናቱን ከታህሳስ መጀመሪያ እስከግንቦት መጨረሻ ድረስ እንዲጨርስ ይጠበቅ የነበረ ቢሆንም ከአማካሪ ጉባኤውና ከጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ጋር በመነጋገር በስራ ላይ ባለው የማረሚያ ቤት አዋጅ እና በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ-ሥርዓትና ማስረጃ አዋጅ ላይ ትኩረቱን አድርጎ እንዲሰራ ተወስኗል።በዚህም መሰረት የተመረጡ የስራ ቡድኑ አባላት የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች ኮሚሽን ያዘጋጀውን ረቂቅ አዋጅ አሻሽሎ እንዲያቀርብ ተመድቧል።በፌዴራል ማረሚያ ቤቶች ኮሚሽን የተዘጋጀው ረቂቅ አዋጅ በተፈጻሚነት ወሰንና የሰብዓዊ መብት ድንጋጌዎችን ከማካተት አንጻር ሰፊ ለውጥ ተደርጎበታል። የስራ ቡድኑ ረቂቅ አዋጁን ካሻሻለ በኋላ ከከፍተኛ የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች ኮሚሽን ከፍተኛ ባለስልጣናት ጋር ወይይት ተደርጎ የመጨረሻው ረቂቅ ምን መምሰል እንዳለበት መግባባት ላይ ተደርጏል።

የወንጀል ሥነ-ሥርዓትና ማስረጃ ሕጉን በተመለከተ የስራ-ቡድኑ ረቂቅ የወንጀለኛ ሥነ-ሥርዓት ሕጉን የካቲት 24 ቀን 2011 ዓ.ም ተቀብሎ በረቂቅ ላይ ወይይት ተካሂዷል። ረቂቅ የወንጀል ሥነ-ሥርዓትና ማስረጃ አዋጁ በፍጥነት እንዲጠናቀቅ መወሰኑን ተከትሎ የስራ ቡድኑ ሌሎች ኃላፊዎችን በመተወ. በዚህ ረቂቅ ላይ ሙሉ ጊዜውን ሰጥቶ እየሰራ ይገኛል።

የተሰሩ ስራዎች	ቀን	ተግባሪ
-----------	----	------

ሂደት I – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት

የስራ ቡድኑ በአግባቡ ተቋቁሞ ይፋ ሆኗል። የሙሉ ጊዜ አማካሪ ተቀጥሯል።	ነሀሴ11.2011	
የመነሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለአማካሪ ጉባዔው ገቢ ሆኗል። የስራ ቡድኑ የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት አስረክቧል። ያለውን ረቂቅ ለማሻሻል ወሳኔ ተላልፏል።	ጥቅምት23.2011	የስራ ቡድኑ የስራ ቡድኑ አማካሪ ጉባዔው

ሂደት II –ሕግ ማርቀቅ

በወንጀለኛ መቅጫ ሥነ-ሥርዓት ሕጉ ላይ ስራ ተጀምሯል። የስራ ቡድኑ የፌዴራል ማረጋገጫ ቤቶች ረቂቅ አዋጆች ለአማካሪ ጉባዔውና ለፅ/ቤቱ አስረክቧል። አማካሪ ጉባዔው ረቂቅ የፌዴራል ማረጋገጫ ቤቶች አዋጁን ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ አስረክቧል። ረቂቅ የፌዴራል ማረጋገጫ ቤቶች አዋጁ ወደ እንግሊዝኛ ተተርጉሟል። የስራ ቡድኑ ረቂቅ የወንጀለኛ ሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጁን ለአማካሪ ጉባዔው አስረክቧል።	መጋቢት7.2011 <hr/> መጋቢት9.2011 <hr/> መጋቢት23.2011 ሚያዝያ2.2011	የስራ ቡድኑ የስራ ቡድኑና አማካሪ ጉባዔው ፅ/ቤቱ የስራ ቡድኑና አማካሪ ጉባዔው ፅ/ቤቱ
በረቂቅ የወንጀለኛ መቅጫ ሥነ-ሥርዓት ሕጉ ላይ አማካሪ ጉባዔውና የስራ ቡድኑ የጋራ ምክክር አካሄደዋል።		
የመጨረሻው አማርኛ ረቂቅ የወንጀለኛ ሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጅ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ገቢ ሆኗል። የመጨረሻው እንግሊዝኛ ረቂቅ የወንጀለኛ ሥነ-ሥርዓትና የማስረጃ አዋጅ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ገቢ ሆኗል።	ሚያዝያ4-6.2011 ሰኔ15.2011 <hr/>	የስራ ቡድኑ፣ አማካሪ ጉባዔው ፅ/ቤቱ የስራ ቡድኑ የስራ ቡድኑና አማካሪ ጉባዔው

3.8 የንግድና የፍትሕ ብሔር ሕግ የስራ ቡድን

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ በኢትዮጵያ የንግድ እንዲሁም የፍትሕ ብሔር ሕግ ዙርያ ያሉ ማንቆዎችን በመለየት የመፍትሄ ሀሳብ እንዲያቀርብ በነሀሴ 2010 ዓ.ም የንግድና ፍትሕ ብሔር ሕግ የስራ ቡድን ያቋቋመ ሲሆን የስራ ቡድኑ አስር የትርፍ ሰዓት በጎ ፈቃደኛ አባላት ብቻ ነው ያሉት። ለረጅም ጊዜ በሥራ ላይ የቆየውን የንግድ ሕግ ለማሻሻል ከዚህ ቀደም የተጀመረው ሥራ በቅርቡ ተጠናቆ ረቂቅ የንግድ ሕጉ የተዘጋጀ ቢሆንም ይህን ዓይነት ሕግ ለሃገሪቱ ያለውን ኢኮኖሚያዊ ፋይዳ፣ በኮድ መልክ የሚዘጋጁ ሕጎች ሊኖራቸው የሚገባውን ዘመን ተሻጋሪ ባህሪና የንግድ እንቅስቃሴ በአሁኑ ወቅት ከመቼውም ጊዜ በላይ ድንበር ተሻጋሪ እየሆነ መምጣቱን ከግምት ባስገባ መልኩ ረቂቁን መከለስና ማሻሻል አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል። ለዚህ ሥራ በአማካሪ ጉባዔው የተቋቋመው የስራ ቡድን ረቂቅ የንግድ ሕግ ኮዱን በዝርዝር እየገመገመ ሲሆን፣ ከዓለም ዓቀፍ ባለሙያዎች ጋር በመተባበር የክለሣ ሥራውን በማካሄድ ላይ ነው።

የተሰሩ ስራዎች **ቀን** **ተግባሪ**

ሂደት I – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት በአምስቱም የንግድ መፅሀፎች ላይ የዳሰሳ ጥናት ተደርጎ ለሁሉም የስራ ቡድኖች ተሰጥቷል	የካቲት 1.2011	በተለያዩ የኮዱ መፅሀፍት ላይ የሚሰሩ ንዑስ የስራ ቡድኖች
በዳሰሳ ጥናቱ ላይ ወይም የተደረገ ሲሆን የስራ ቡድኑ የረቂቅ የንግድ ሕጉ መፅሀፍ 3 እና 4 ማለትም ስለ ጭንትትና ኢንሹራንስ ጉዳዮች ብዙ የጎደሉ ነገሮች እንዳሉ ገልጿል።በተጨማሪም የኪሳራ ሕጉን	የካቲት4.2011	የስራ ቡድኑ

የኤሌክትሮኒክ ክፍያን በተመለከተ የወጭ ባለሙያ እንደሚያስፈልግ አስምሮበታል።
 የስራ ቡድኑ ድርጅቶችን የተመለከቱ(መፅሀፍ 1፣2፣5) ጉዳዮች ብቻውን ሕግ ሆኖ እንዲወጣ ለአማካሪ የካቲት23.2011 የስራ ቡድኑ ጉባዔዉ ምክረ ሀሳብ አቅርቧል።የኢንፎርሜሽን፣ ባንክና መጓጓዣን የተመለከተዉ (መፅሀፍ 3 እና4) ሕግ ብቻውን ሕግ ሆኖ እንዲወጣ ምክረ ሀሳብ አቅርቧል። መጋቢት7.2011 የስራ ቡድኑ የንግድ ሕጉ መፅሀፍት1፣2 እና 3 ብቻውን ሕግ ሆኖ እንዲወጣ ምክረ ሀሳብ ያቀረበዉ ሪፖርት ለአማካሪ ጉባዔዉ ገቢ ሆኗል።

አማካሪ ጉባዔዉ መፅሀፍት1፣2 እና 3 ብቻውን ሕግ ሆኖ እንዲወጣ የቀረበዉን ምክረ ሀሳብ ተቀብሎታል። መጋቢት.2011 የስራ ቡድኑ

ሂደት II –ሕግ ማርቀቅ

የንግድ ሕጉ ድርጅት ተኮር መፅሀፍት(መፅሀፍ1፣2 እና 5) የማርቀቅ ሂደቱ እንደቀጠለ ሲሆን 3ኛ እና 4ተኛ መፅሀፍት ቆይተዉ የሚወጡ ይሆናል።

ለኪሳራና ሕግ ማሻሻያ የሀገር ዉስጥም ይሁን የወጭ የባለሙያ ድጋፍ የመለየትና የማግኘት ሂደቱ በቂ አለመሆኑ ታወቋል። መጋቢት.2011

1. ፕሮፌሰር ሪቻርድ ዳማን ከፈረንሳይ ሶርቦን ዩኒቨርሲቲ፣
2. የኮመን ሎዉ የኪሳራ ሕግ ባለሙያ የሆኑት ሚስ አንቶኒያ ፕርኮሳ ኢትዮጵያዊ ባለሙያዎችን ለመደገፍ የተሰማሙ ሲሁን በኤሌክትሮኒክ ግንኙነቶች ድጋፍ እያደረጉ ይገኛሉ።
3. ሁለቱ ባለሙያዎች የማርቀቅ ሂደቱን ለማጠናቀቅ ለሁለት ቀናት ወደ ኢትዮጵያ እንደሚመጡ ይጠበቃል።

ከግንቦት7- ግንቦት12.2011

መፅሀፍ 1 እን 2 የማርቀቅ ሂደት ተጠናቋል
 የመፅሀፍ አምስትን የማርቀቅ ሂደት ለማጠናቀቅ 3 ኢትዮጵያዊያንና እና 4 የወጭ ባለሙያዎች ሰኔ 27- ሀምሌ1.2011 ተገኝተዋል።

3.9 የሕግና ተያያዥ ጉዳዮች አገልግሎት የስራ ቡድን

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ የሕግ ሙያ ዘርፉ ለሰፊዉ ማህበረሰብ እየሰጠ ያለዉን አገልግሎት የሚያጠናና የማሻሻያ ምክረ ሀሳብ የሚያቀርብ የሕግና ተያያዥ ጉዳዮች አገልግሎት የስራ ቡድን አቋቁሟል። የስራ ቡድኑ ከሕግ አገልግሎት አሰጣጥ ጋር በተገናኘ ያሉ ሕጋዊና አስተዳደራዊ ዉስንነቶች በተለይም ከተደራሽነትና ከአገልግሎት ሰጭዎች የሙያ ሥነ -ምግባር ጋር የተገናኙ ችግሮችን በመለየት ሊወሰዱ የሚገቡ ርምጃዎችን እንዲያቀርብ ኃላፊነት ተጥሎበታል። በተጨማሪም ፍትህንና የማህበሩን ጥቅም ከግምት ዉስጥ በማስገባት የህግ አገልግሎት አቅራቢዎች አማራጭ የቁጥጥር ሥርዓት እንዲያቀርብም ይጠበቃል። የሕግ ሙያ ለሕግ የበላይነት ያለዉን አይነተኛ ሚና እና በዘርፉ ላይ ሲደርሱ ከነበሩ ተፅዕኖዎች አንፃር የስራ ቡድኑ የሕግ ስራን ከአስፈጻሚዉ ነፃ ሆኖ ለመስራት የሚያስችል የሕግ ስራ አዋጅ ማርቀቅ ላይ ሙሉ ትኩረቱን አድርጎ እየሰራ ይገኛል።

የተሰሩ ስራዎች **ቀን** **ተግባሪ**

ሂደትI – የዳሰሳ ጥናት/ሪፖርት

ረቂቅ የዳሰሳ ጥናት ተዘጋጅቷል ጥቅምት 28.2011 የስራ ቡድኑ

ዓለም አቀፍ ባለሙያዎችና የስራ ቡድኑ በዳሰሳ ጥናቱ ላይ የመነሻ አስተያየታቸውን አስገብተዋል	ታህሳስ 1.2011	የስራ ቡድኑ
የመጨረሻውን የዳሰሳ ጥናት ለአማካሪ ጉባዔው አስገብቷል	ጥር7.2011	የስራ ቡድኑ
የስራ ቡድኑ ጥናቱን ለአማካሪ ጉባዔው አቅርቧል	...	የስራ ቡድኑ
አማካሪ ጉባዔው ጥናቱን በማፅደቅ ምክረ ሀሳቡን ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ አስገብቶ የስራ ቡድኑ የሕግ ማርቀቅ ሂደቱን እንዲቀጥል ወስኗል።	...	አማካሪ ጉባዔውና ፅ/ቤቱ

ሂደት II –ሕግ ማርቀቅ

የስራ ቡድኑ ያሉ አማራጮችን በተመለተ ከአማካሪ ጉባዔው የማብራሪያ መልሶችን በመቀበል የማርቀቅ ስራውን ጀምሯል።	የካቲት4.2011	የስራ ቡድኑ
በአዲስ አበባና በአሮሚያ ክልል ከሚገኙ የሕግ ማህበረሰብ አካላትና እንዲሁም ከፍትሕና የመንግስት አካላት ጋር በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ አዳራሽ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር የምክክር መድረክ ተካሂዷል።	መጋቢት25.2011	የስራ ቡድኑና አማካሪ ጉባዔው
ከሕጉ ማህበረሰብ፣ ከፍትሕና መንግስት የሚመለከታቸው አካላት ጋር በባህር ዳር ህዝባዊ ወይይት ተደርጓል።	መጋቢት26.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
ከሕጉ ማህበረሰብ፣ ከፍትሕና ከመንግስት የሚመለከታቸው አካላት ጋር በሐዋሳ ህዝባዊ ወይይት ተደርጓል።	መጋቢት27.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
ረቂቅ ሕጉን የማብራሪ ጽሁፎች ለአማካሪ ጉባዔው ገቢ ሆነዋል።	ሚያዝያ14.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
በጠቅላይ ፍ/ቤት ፕሬዝዳንት፣ በጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ እና የህግ ባለሙያዎች ማህበር በመሩት ስብሰባ ከፍተኛ ቁጥር ካላቸው ጠበቆች ጋር በአዲስ አበባ ህዝባዊ ወይይት ተደርጓል።	ሚያዝያ23.2011	የስራ ቡድኑ፣ጠ/ዓ/ህግና ፅ/ቤቱ
አማካሪ ጉባዔው በረቂቅ ላይ ተወያይቶ ለስራ ቡድኑ አቅጣጫ አስቀምጧል	ሚያዝያ25.2011	አማካሪ ጉባዔው/የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
የጠበቆች አዋጅ ዜሮ ረቂቅ ተጠናቋል	ግንቦት13.2011	የስራ ቡድኑ
የጠበቆች ረቂቅ አዋጅ ወደ አማርኛ ተተርጉሟል	ግንቦት28.2011	ፅ/ቤቱ
ከአዲስ አበባና ከክልል ከተሠጡ የሕግ ባለሙያዎች ጋር በአዲስ አበባ ወይይት ተደርጓል	ሰኔ8.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
ከክልል የፍትህ ቢሮዎችና የሕግ ባለሙያ ማህበራት ጋር ወይይት ተደርጓል	ሰኔ9.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ
የመጨረሻው ረቂቅ አዋጅ ለጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ ገቢ ሆኗል	ሰኔ28.2011	የስራ ቡድኑና ፅ/ቤቱ

4. ተግዳሮቶች እና የቀጣይ ጊዜ ተስፋዎች

በ3ኛው ክፍል ለመግለጽ እንደተሞከረው አማካሪ ጉባዔው በአጭር ጊዜ ውስጥ ብዙ ስራዎችን ማከናወን ችሏል። ከተረቀቁት ሕጎች ውስጥ የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች አዋጅ እና የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ መልሶ ማቋቋሚያ አዋጅ በየመስካቸው የበኩላቸውን በጎ ተጽዕኖ መፈጠር ጀምረዋል። ሁለት ኮዶችን ጨምሮ 12 የሚደርሱ ሕጎች ለፓርላማው እንዲቀርቡ ለማድረግ እየተሰራ ነው። ይህ ቢሰራም እንኳን አማካሪ ጉባዔው የገጠሙት ወይም ወደፊት የሚገጠሙት ፈተናዎች አይኖሩም ማለት አይደለም። ከታች የተዘረዘሩት የፈተናዎቹ ማሳያዎች ናቸው።

4.1. የሰው ሀብት

በአማካሪ ጉባዔው ስር አየተካሄደ ባለው የሕግ እና የፍትሕ ማሻሻያ ስራ ውስጥ ትልቁ ጥንካሬ በሕግ፣ በሲቪል ማህበረሰብ፣ በመገናኛ ብዙሃን፣ በሰብዓዊ መብት እና በዲሞክራሲ ደጋፊ የማህበረሰቡ አካላት የስራ ጫናውን በማቃለል እና ማሻሻያውን በመምራት ረገድ የታየው ቁርጠኝነት የሞላበት ድጋፍ ነው። እነዚህ የተለያዩ አካላት ይህ አጋጣሚ መታለፍ የሌለበት ታሪካዊ ዕድል እንደሆነ በማመን ለቀረባለቸው ጥሪ የሰጡት ምላሽ ሲታይ በማሻሻያው ስራ ላይ በበጎ ፈቃደኝነት ያሳዩት ንቁ ተሳትፎ የሚያስገርም አይሆንም።

የላቀ ክህሎት ያላቸውን ባለሙያዎች በተጣበበ ጊዜ ውስጥ በበጎ ፈቃድ እንዲሰሩ በማድረግ ማስተባበር እና በቁጥጥር ረገድ እንዲሁም የበጎ-ፈቃደኞች መሰላቸት እና ግራ-መጋባት ጋር በተያያዘ ተግዳሮት ሊኖር እንደሚችል ከጅምሩ ይገመት ነበር። የአማካሪ ጉባዔው ፅ/ቤት በቂ የሰው ኃይል አለመኖሩ እና ፅ/ቤቱ ራሱ በጎፈቃደኛ ስራተኞች ያሉበት መሆኑ በጎፈቃደኞችን በማስተዳደር በኩል ድክመት እንዲኖርበት ሆኗል። ተሳታፊዎቹ በማሻሻያው ሂደት ያበረከቱት እና ያሳዩት ቁርጠኝነት እንደተጠበቀ ሆኖ የአማካሪ ጉባዔው ስራ በበጎ ፈቃድ ላይ መመረከዙ በዕቅድ፣ ቁጥጥር እና ውጤታማነት ላይ ተጽዕኖ ያሳደረ ሲሆን ከጊዜ ሰሌዳ እና ከልዩ ልዩ የፋይናንስ/ቢዝነስ አስተዳደር እቅዶች ጋር አብሮ ለመሄድ ተቸግሯል።

ጉባኤው በ2ኛ ዓመቱም ስራውን ሲሰራ የበጎ-ፈቃድ ስራን፣ የሙሉ ጊዜ ስራተኞችን እና አማካሪዎችን ተግባር አቻቸው በመሄድ ይሆናል።

4.2. ቢሮና መሳሪያዎች

አማካሪ ጉባዔው ከጅምሩ ጀምሮ የገጠመው ሌላው ተግዳሮት ስራውን ለመከወን የሚያስፈልጉ የመሳሪያዎች አቅራቢት ችግር ነው። ከነዚህም ውስጥ የመጀመሪያው ፈተና የቢሮ አቅርቦት ነው። ምንም እንኳን ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ለአማካሪ ጉባዔው የቢሮ አቅርቦት ቢያደርግለትም ሁሉንም ተግባሮች ለመፈጸም ቢሮው በቂ አልነበረም። በመሆኑም የአማካሪ ጉባዔው፣ የጽ/ቤቱ እና የሰራ ቡድኖች ስብሰባዎች የሚካሄዱት በተውሶ በተገኙ ቢሮዎች ነው። አማካሪ ጉባዔው በሳምንት 2 ጊዜ ለሚያካሂደው መደበኛ ስብሰባ እና አስቸኳይ ስብሰባዎች ሲያካሂድ እንኳን በተውሶ የተገኙት ቢሮዎች በሌሎች ስብሰባዎች መያዛቸውን ሲያውቅ የስብሰባ ቦታ ለመቀየር ይገደዳል። አማካሪ ጉባዔው በአሁኑ ሰዓት የቢሮ ችግርን ለመፍታት የገንዘብ ድጋፍ (ፈንድ) በማፈላለግ ላይ ይገኛል።

ከቢሮ ችግር ባሻገር በአሁኑ ሰዓት አማካሪ ጉባዔው ተግባሩን በአግባቡ ለማከናወን የሚረዱት መሳሪያዎች የሉትም። የኮምፒዩተር፣ የኢንተርኔት፣ የተንቀሳቃሽ ስልክ፣ የመጓጓዣ ወጪዎች እና የህትመት ወረቀቶች ወጪዎች የሚሸፈኑት በሰራተኞች እና በበጎ-ፈቃደኞች ነው። ይህ የአማካሪ ጉባዔው ስራተኞች እና በጎ-ፈቃደኞች ተግባር የሚደነቅ ቢሆንም አማካሪ ጉባዔው ለሰራተኞቹ እና በጎፈቃደኞቹ ከስራ መሳሪያዎች በተጨማሪ ንፁህ ምቹ የስራ ቦታ ከመፈጠር ግዴታው ነፃ አያደርገውም።

4.3. በማሻሻያ ሂደቱ የሚደረግ ሁሉን አቀፍ ተሳትፎ

የበጀት አጥረቱ እንዳለ ቢሆንም አማካሪ ጉባዔው ህዝባዊ ውይይቶችን በማከናወን ረገድ የተሻለ ስራ ስርቷል። የዲሞክራሲ ችግሮችን ለመፍታት ሰፊ የሆነ የዜጎች ተሳትፎ ስለሚያስፈልግ፣ ከአጋሮች በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ እና በጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ

እንዲሁም ከሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች በተደረገ አስተዳደራዊ ድጋፍ አማካሪ ጉባዔው በርካታ ህዝባዊ ውይይቶችን በተለይም በአዲስ አበባ ማካሄድ ችሏል። በርካታዎቹ ህዝባዊ ውይይቶችም የሚዲያ ሽፋን ማግኘት ችለዋል። በዚህ ረገድ የተሻለ ስኬት ማስመዝገብ ቢቻልም ከአዲስ አበባ ውጪ ውይይቶችን ማካሄድ እና የተሻለ የሚዲያ ስትራቴጂ መቅረጽ ያስፈልጋል።

4.4. ማህበረሰብ አቀፍ ንቃት ማሳደግ

ከላይ እንደተገለፀው የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ካለበት ከፍተኛ የሰው ሀይል እጥረት አንፃር ጉባዔው በአንፃራዊነት መልካም የሚባል የህዝብ ወይይቶች አካሄዷል። ነገር ግን የወይይት ወጤቶችንና ሌሎች ስራዎችን ከሚዲያ ፍጆታ ባለፈ ዘላቂነትና ተደራሽነት ባለው ፕላትፎርም ማሳተም አልተቻለም። ቋሚ የህዝብ ግንኙነት አማካሪ ለመቅጠር የሚያስችል ገንዘብ በማፈላለግ ላይ ሲሆን ለጊዜው ስራዎቹን በሚገባ ለማስተዋወቅ የሚሰሉ ድህረ-ገጾችና ማህበራዊ ሚዲያ አማራጮችን ለመጠቀም አስቧል። ይሁን እንጂ የታሰቡትን መገናኛ መንገዶች በሰው ኃይል እጥረት ምክንያት ሙሉ በሙሉ መጠቀም አልተቻለም።

4.5. የማሻሻያዉ ዉጤታማነት እና ቀጣይነት

የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ወደ ሁለተኛ ዓመቱ እየተሸጋገረ ባለበት ወቅት አሁንም እየገጠመው ያለውና በቀጣይም ሊገጥመው የሚችልው ዋና ፈተና የተደረጉ ማሻሻያዎች ስኬትና ድክመት የግምገማ ስርዐት ማስቀመጥና በዘላቂነት ድጋፍ የማድረግ ጉዳይ ነው። አብዛኛዎቹ የሚካሄዱት ማሻሻያዎች በተቋማትና አንዳንዴም በግለሰቦች ስልጣን ላይ ገደብ የሚያደርጉ በመሆናቸው ከእነዚህ አካላት ሊመጣ የሚችለውን ተቃዋሚ ሊፈታ የሚችል ስትራቴጂ መዘርጋትና ማሻሻያዉን በህዝብ ተሳትፎ ህዝባዊ መሰረት ያለው ማድረግ ያስፈልጋል።

አባሪዎች

(ያልተሟላ)

አባሪ 2 የጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ ማቋቋሚያ አዋጅ(አዋጅ ቁጥር 24/2010)

አባሪ 3 የሕግና ፍትሕ ጉዳዮች አማካሪ ጉባዔ የሥነ ስርዓት ደንብ